

Prace nad Koncepcją Rozwoju Kraju 2050

MICHAŁ STOKOWSKI

Plan spotkania

1. Chwila na zapoznanie się
2. Wstęp teoretyczny
3. Prowadzenie polityki rozwoju
4. Przebieg prac nad KRK 2050
5. Wstępne wyniki prac badawczych
6. Podsumowanie
7. Czas na pytania

Instytut Rozwoju Miast i Regionów

Przykładowe aktywności:

- GOSPOSTRATEG
- World Urban Forum 11
- Urban Lab
- Wydawnictwo Urban Development Issues

GOSPOSTRATEG III

Projekt pt. „Operacjonalizacja Systemu Zarządzania Rozwojem Polski. Udoskonalenie i wprowadzenie innowacyjnych i skutecznych rozwiązań do systemu społeczno-gospodarczego i przestrzennego w ramach długookresowego programowania polityki rozwoju”.

(GOSPOSTRATEG-III/0032/2020-00), współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Strategicznego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG, realizowany przez Konsorcjum w składzie: Instytut Rozwoju Miast i Regionów (Lider Konsorcjum), Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy.

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

WSTĘP TEORETYCZNY

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

IRMiR INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowego Instytut Badawczy

Wstęp teoretyczny

Zarządzanie strategiczne – „połączenie sztuki i wiedzy, która ma dać odpowiedź na pytanie: jak kierować rozwojem organizacji w długim okresie(...)”*.

Składa się z

- analizy strategicznej,
- planowania strategicznego,
- zarządzania strategicznego.

*Gierszewska G., 2000, *Zarządzanie strategiczne*

Wstęp teoretyczny

Foresight –

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

Wstęp teoretyczny

Foresight – „dalekowzroczność”, długoterminowa prognoza, określanie potencjalnych wersji przyszłości wykorzystując odpowiednie metody badawcze, wiedzę ekspercką oraz obserwowane i prawdopodobne trendy.

Wstęp teoretyczny

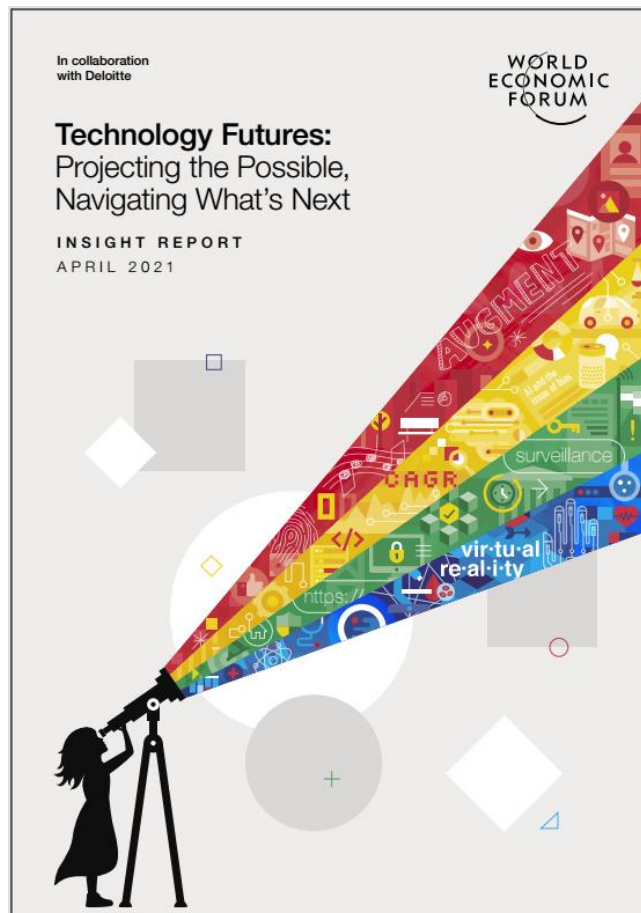
Foresight strategiczny – element wspierający procesy zarządzania strategicznego.

„(...)uporządkowany proces kreowania przyszłości organizacji/terytorium, antycypowania ewolucji otoczenia i poszukiwania sposobów działania zapewniających osiągnięcie tego, co pożądane z uwzględnieniem przyszłych uwarunkowań zewnętrznych”.*

*Klasik A., Biniński J., Ochojski A., 2014, Metropolitalny foresight strategiczny.

Wstęp teoretyczny

Wstęp teoretyczny

KOMPETENCJE, JAKICH NIE BYŁO

Kompetencje przyszłości na mazowieckim rynku pracy
w perspektywie do 2040 roku

Mazowieckie Obserwatorium
Rynku Pracy

Mazowsze

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
**PRZYSZŁOŚĆ EDUKACJI
SCENARIUSZE 2046**
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI
EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI

<<V COLLEGIUM
DA VINCI
ucznieli i nauczycieli
25
LAT

infuture
institute

PROWADZENIE POLITYKI ROZWOJU

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

IRMiR INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

Zarządzanie rozwojem kraju

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Koncepcja rozwoju kraju

Średniookresowa strategia rozwoju kraju

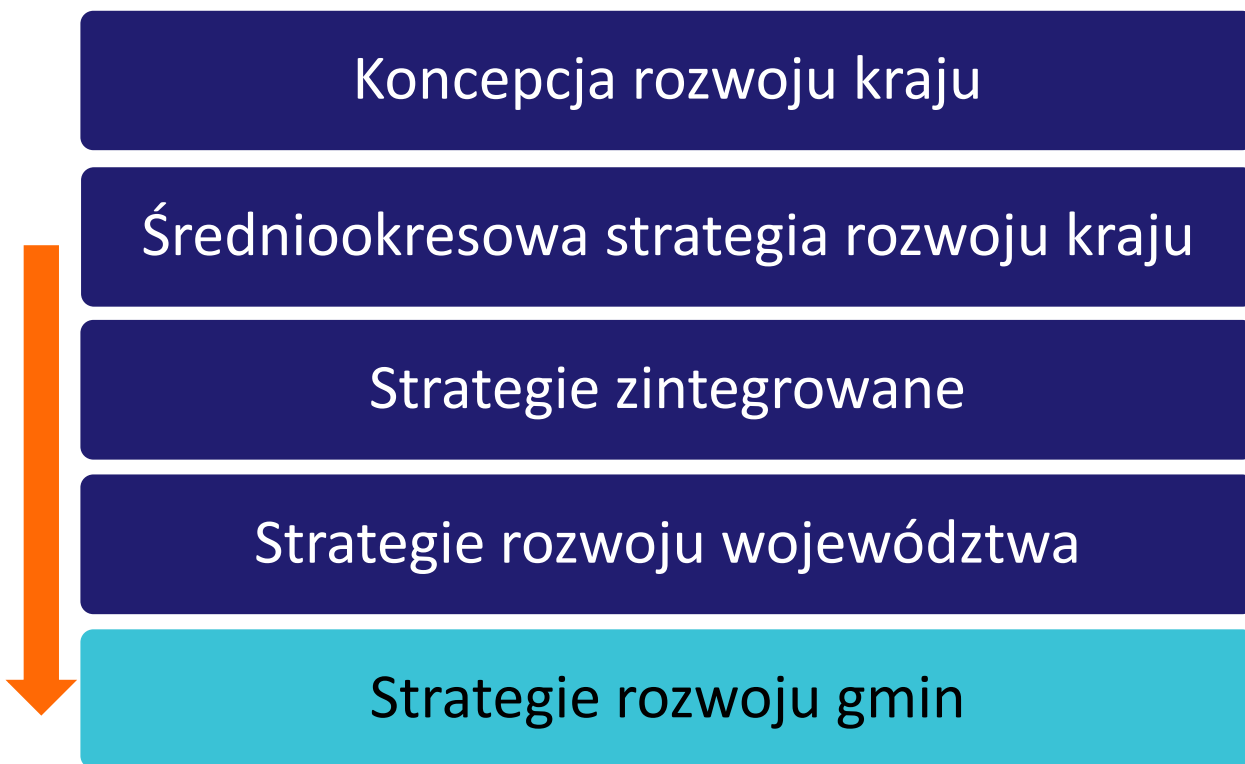
Strategie zintegrowane

Strategie rozwoju województwa

Strategie rozwoju gmin

Zarządzanie rozwojem kraju

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Zarządzanie rozwojem kraju

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Koncepcja rozwoju kraju

Średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategie zintegrowane

Strategie rozwoju województwa

Strategie rozwoju gmin

Załącznik
do Uchwały nr 158/13
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 28 października 2013 r.

**STRATEGIA ROZWOJU
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
DO 2030 ROKU**
Innowacyjne Mazowsze

Zarządzanie rozwojem kraju

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Koncepcja rozwoju kraju

Średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategie zintegrowane

Strategie rozwoju województwa

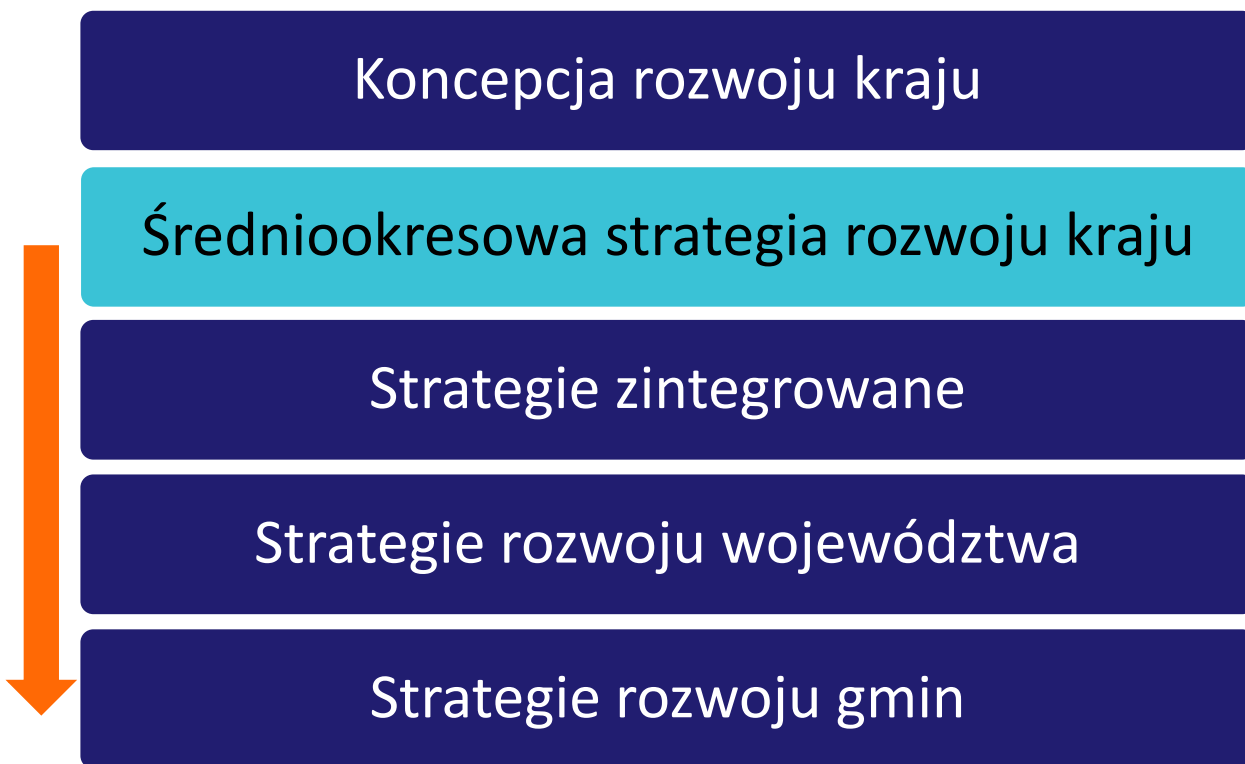
Strategie rozwoju gmin

Zarządzanie rozwojem kraju

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Zarządzanie rozwojem kraju

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Koncepcja rozwoju kraju

Średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategie zintegrowane

Strategie rozwoju województwa

Strategie rozwoju gmin

KRK 2050

Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 to dokument wizyjny, będący wkładem do zarządzania rozwojem państwa w nurcie zintegrowanego planowania długoterminowego.

Celami KRK 2050 są:

- identyfikacja kluczowych trendów,
- identyfikacja wyzwań rozwojowych dla Polski,
- opracowanie scenariuszy rozwoju Polski,
- rekomendacja pożądanych decyzji strategicznych.

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

IRMiR INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowego Instytut Badawczy

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

PRACE NAD KRK2050

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

IRMiR INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowego Instytut Badawczy

Dotychczasowe prace nad KRK 2050

1. Analiza raportów foresightowych
2. Analiza raportów społeczno-gospodarczych
3. Analiza publikacji think-tanków
4. Analiza statystyczna
5. Ankieta delficka

Dotychczasowe prace nad KRK 2050

1. Analiza raportów foresightowych
2. Analiza raportów społeczno-gospodarczych
3. Analiza publikacji think-tanków
4. Analiza statystyczna
5. Ankieta delficka

Robocze raporty
częstkowe

Dotychczasowe prace nad KRK 2050

1. Analiza raportów foresightowych
2. Analiza raportów społeczno-gospodarczych
3. Analiza publikacji think-tanków
4. Analiza statystyczna
5. Ankieta delficka

Robocze raporty o trendach światowych i krajowych

Dotychczasowe prace nad KRK 2050

1. Analiza raportów foresightowych
2. Analiza raportów społeczno-gospodarczych
3. Analiza publikacji think-tanków
4. Analiza statystyczna
5. Ankieta delficka

- ✓ Raport o trendach światowych
- ✓ Raport o trendach europejskich i krajowych

Analiza raportów foresightowych

Założenie teorii ugruntowanej

Wykorzystanie podziału PESTEL

- Desk-research w zakresie instytucji i dokumentów (wykorzystanie kilkudziesięciu publikacji)
- Stworzenie bazy ponad 500 pozycji (trendów i ich opisów)
- Jakościowa analiza, grupowanie, synteza opisów

Analiza raportów społeczno-gospodarczych

- Wybór największych międzynarodowych organizacji, m.in. ONZ, OECD, WHO, WEF, IMF, które posiadają także własne bazy danych.
- Wybór publikacji z lat 2019-2021.
- Wskazanie **18 grup tematycznych**, zawierających syntezę informacji na temat rozwoju społeczeństwa i rozwoju gospodarczego.

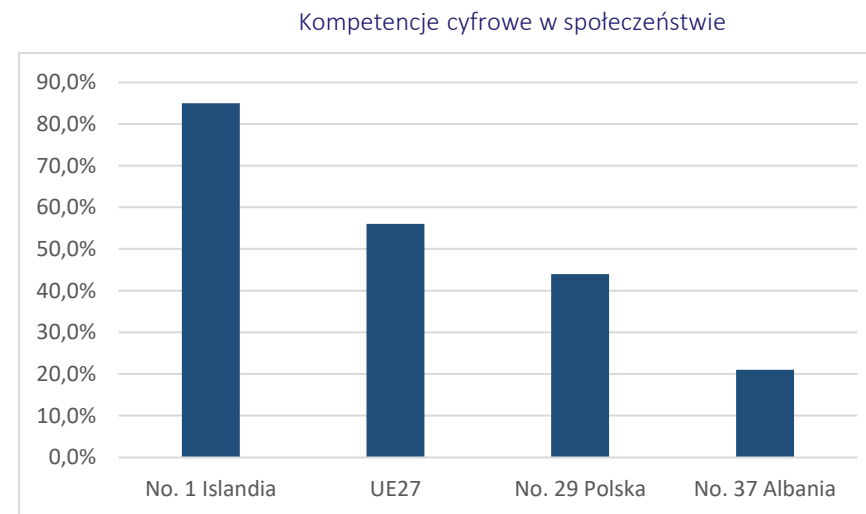
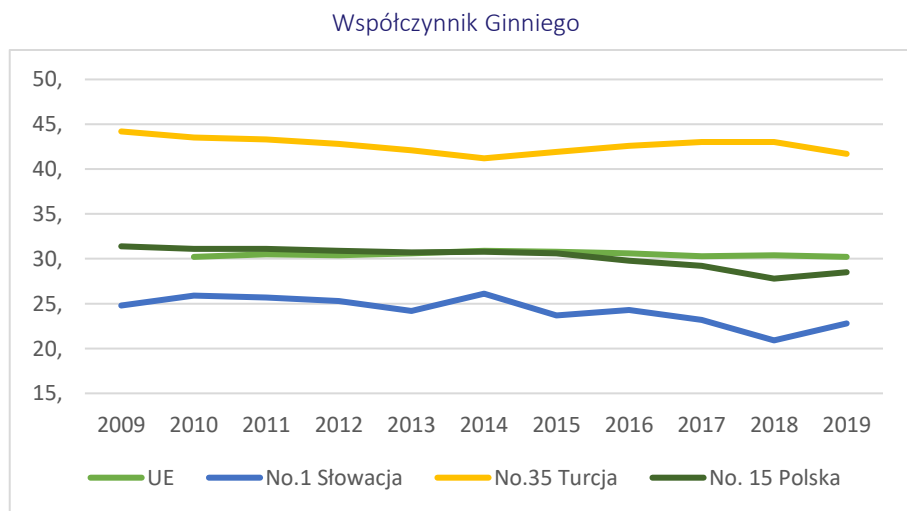
Analiza publikacji think-tanków

- Wybór 30 najlepszych think-tanków w skali świata
  - 10 z USA
  - 10 z Europy Zachodniej
  - 5 z Europy Środkowo-Wschodniej
  - 5 z pozostałych regionów
- Przedstawienie najbardziej istotnych trendów i ich wpływu w zakresie: **polityki, prawa, stosunków międzynarodowych i gospodarki.**

Analiza statystyczna

- Dobór odpowiednich wskaźników do zobrazowania dynamiki poszczególnych zjawisk zidentyfikowanych w poprzednich etapach.
- Wykorzystanie danych z World Bank, Eurostat, GUSu i innych międzynarodowych baz oraz publikacji.

Ankieta delficka

- Dwie tury ankiety internetowej
- Adresowana **do ekspertów**: głównie środowisko akademickie
- Kilkadziesiąt cech otoczenia / procesów oddziałujących na Polskę
- I tura – prośba o określenie:
  - **Kierunku** (wzrost, bez zmian, spadek)
  - **Prawdopodobieństwa** (od 0% do 100%)
  - **Wpływu** na Polskę (od -5 do 5)
- II tura – określenie tylko wpływu na Polskę

WSTĘPNE WYNIKI

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

IRMiR INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowego Instytut Badawczy

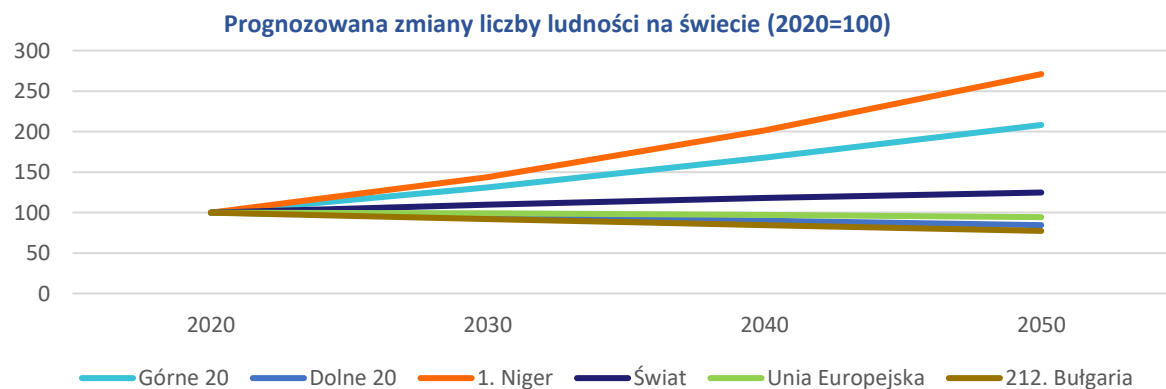
Megatrendy społeczno-gospodarcze

1. Wzrost globalnych problemów społecznych
2. Przyspieszenie technologiczne
3. Wyłanianie się nowej gospodarki
4. Wzrost dynamiki zmian środowiskowych
5. Transformacja globalnego porządku
6. Reorganizacja przestrzeni

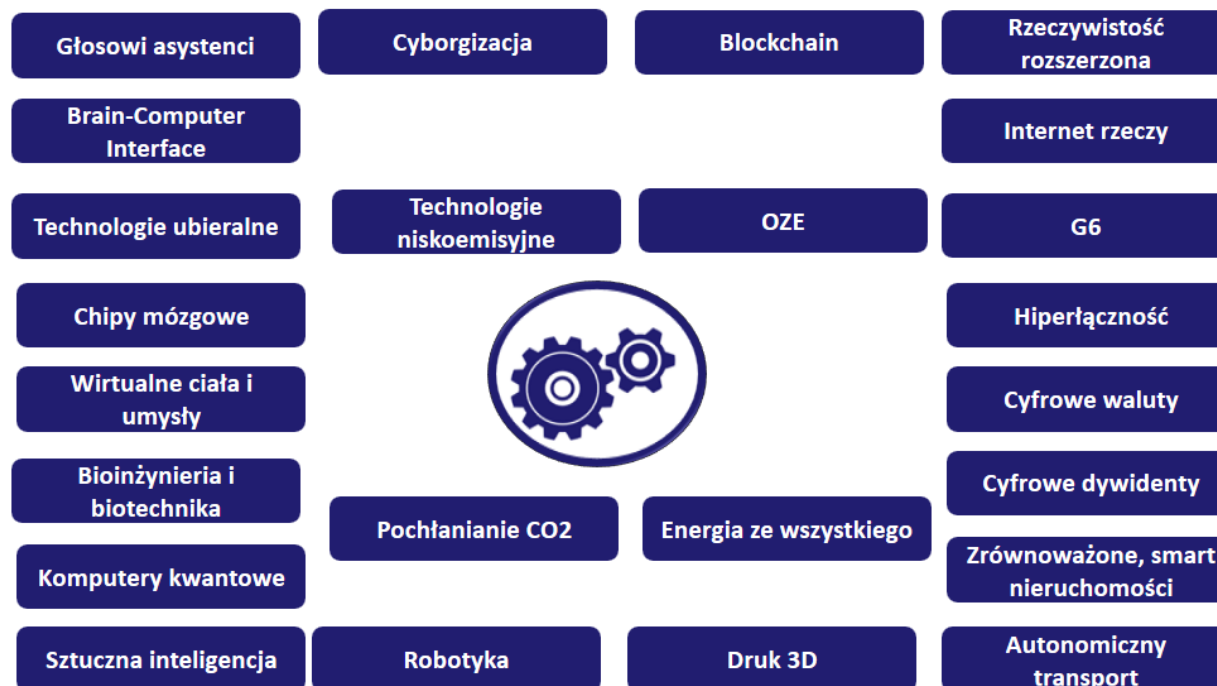
1. Wzrost globalnych problemów społecznych

- W kierunku 10 miliardów ludzi
- Coraz bardziej nomadyczny świat
- Wzrost nierówności społecznych
- Rozwój nowej edukacji

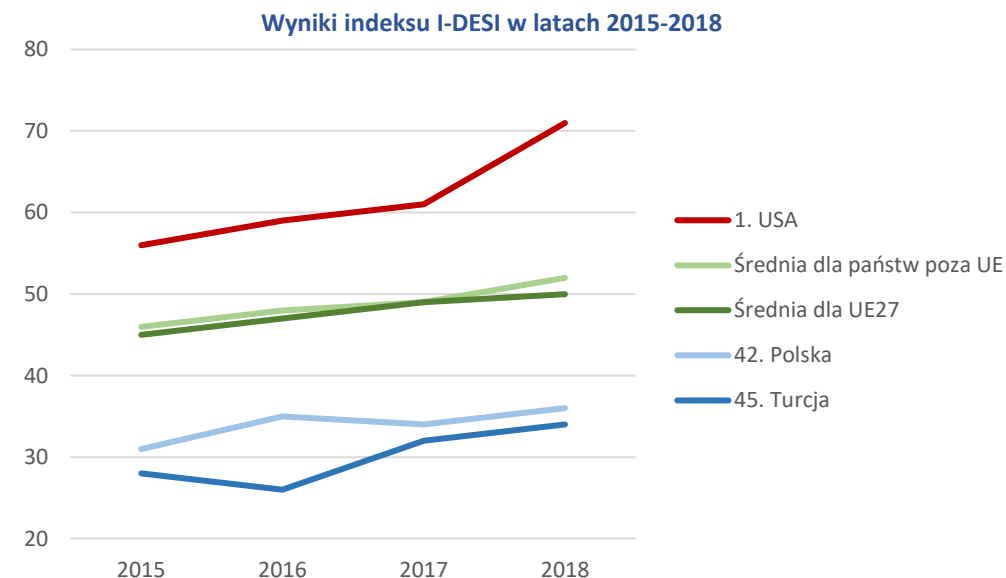
2. Przyspieszenie technologiczne

- Coraz powszechniejszy internet rzeczy i coraz silniejsza sztuczna inteligencja
- Wzrost znaczenia biotechnologii
- Spadek bezpieczeństwa cybernetycznego

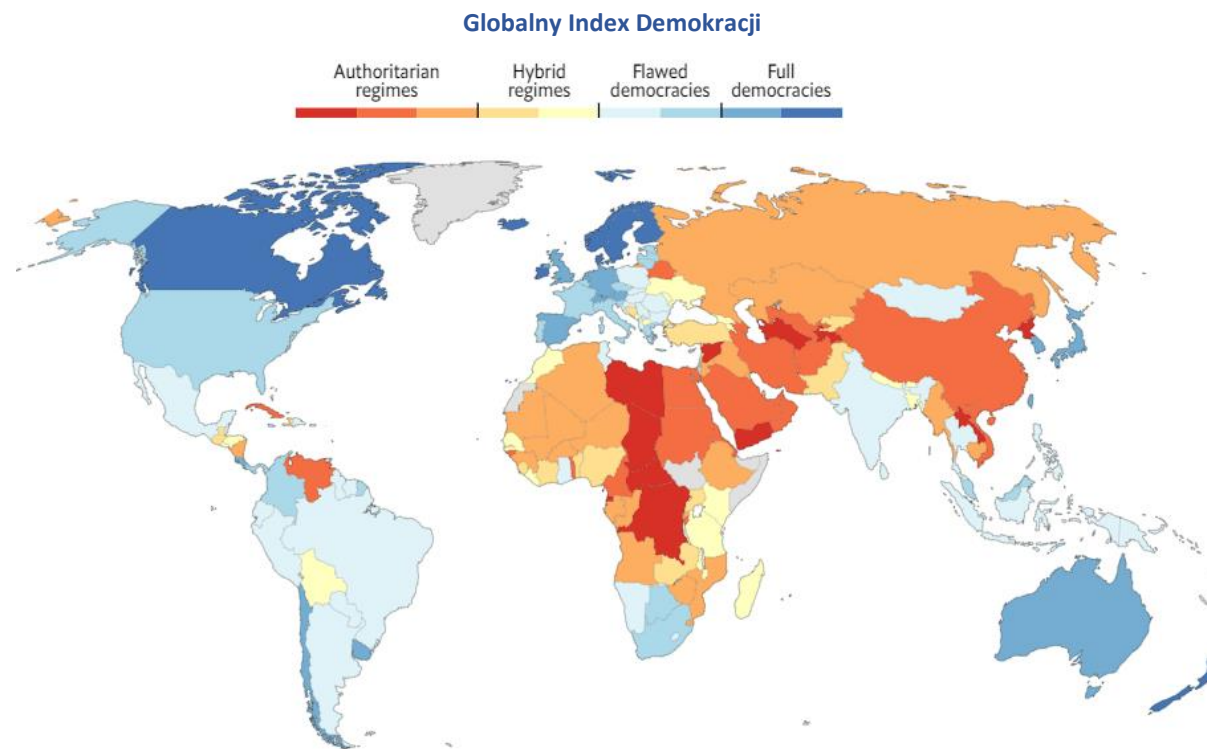
3. Wyłanianie się nowej gospodarki

- Zaostrzająca się konkurencja w obszarze innowacyjności
- Postępująca cyfryzacja gospodarki
- Wzrost autonomizacji pracy i elastyczności zatrudnienia
- Transformacja energetyczna
- Wzmocnienie globalizacji na przekór czarnym łabędziom
- Radykalne zmiany w rolnictwie

5. Transformacja globalnego porządku

- Wzrost znacznie Azji
- Kryzys demokracji
- Wzrost napięć międzynarodowych

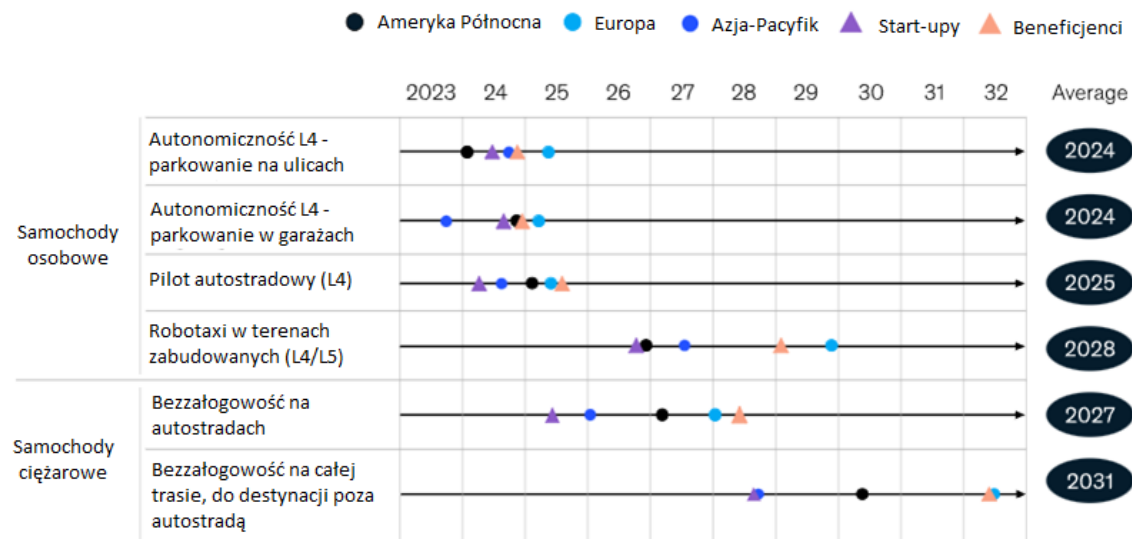

<https://www.economist.com/graphic-detail/2021/02/02/global-democracy-has-a-very-bad-year> [dostęp 12.02.2022]

6. Reorganizacja przestrzeni

- Metropolizacja i urbanizacja
- Peryferyzacja przestrzeni (w tym kurczenie się miast)
- Zmiany w systemach transportowych

Prognozowane lata wprowadzania autonomicznych pojazdów według branżowych specjalistów

Heineke i in. 2021, s. 2 [tłumaczenie własne].

Wnioski dla nas

- ✓ Nasz region może tracić na znaczeniu
- ✓ Zmiany technologiczne będą wpływały na społeczeństwo i gospodarkę
- ✓ Czeka nas inny rynek pracy niż dotychczas
- ✓ Przekształceniu ulegnie myślenie o miastach i poruszaniu się

PODSUMOWANIE

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

IOŚ-PIB
Instytut Ochrony Środowiska
Państwowego Instytut Badawczy

Podsumowanie

- Czym jest foresight?
- Czym jest KRK2050?
- Jakie są metody badań foresightowych?
- Jakie trendy mogą kształtować naszą rzeczywistość do 2050?

Projekt pt. „Operacjonalizacja Systemu Zarządzania Rozwojem Polski. Udoskonalenie i wprowadzenie innowacyjnych i skutecznych rozwiązań do systemu społeczno-gospodarczego i przestrzennego w ramach długookresowego programowania polityki rozwoju” (GOSPOSTRATEG-III/0032/2020-00), współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Strategicznego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG, realizowany przez Konsorcjum w składzie: Instytut Rozwoju Miast i Regionów (Lider Konsorcjum), Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy.

MICHAŁ STOKOWSKI

Instytut Rozwoju Miast i Regionów
ul. Targowa 45
03-728 Warszawa

adres do korespondencji:
ul. Cieszyńska 2
30-015 Kraków

